

Gemeente Lansingerland
gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Ruimte & Economie
Ruimtelijke Economische
Strategie

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Arwen van der Gugten

Telefoon
14 010

E-mail
info@lansingerland.nl

Website
www.lansingerland.nl

Verzenddatum 23 maart 2021
Ons kenmerk U21.00806
Uw brief van

Onderwerp **Stand van zaken aanpak**
Aardgasvrije Wijken

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over de huidige stand van zaken in de transitie naar aardgasvrije wijken in Lansingerland en over het voorgenomen vervolgproces binnen dit dossier.

Huidige stand van zaken - algemeen

In het Klimaatakkoord is de ambitie verwoord om de Nederlandse gebouwde omgeving in 2050 volledig aardgasvrij te laten zijn. Dat moet voor een belangrijk deel lokaal uitgevoerd worden via een zogeheten wijkgerichte aanpak, waar gemeenten in datzelfde Klimaatakkoord een regierol voor toebedeeld hebben gekregen. In Lansingerland hebben we met de vaststelling van de Transitievisie Warmte (TVW) in 2019 een belangrijke stap in deze wijkgerichte aanpak gezet.

De warmtetransitie is ondertussen al in volle gang. Zo is de Nederlandse overheid actief bezig met beleidsvorming en ondersteunend instrumentarium voor aardgasvrij wonen. Maar organisaties en inwoners van Lansingerland zijn ook op eigen initiatief al bezig met energie besparen en aardgasvrij verwarmen. Sinds 2018 zijn er 393 gasloze nieuwbouwwoningen in aanbouw of inmiddels al opgeleverd. 3B Wonen heeft haar bezit naar gemiddeld energielabel B gebracht door isolatiemaatregelen en de plaatsing van zonnepanelen. Verschillende bewonersinitiatieven zoals Nieuwe Lansinger Stroom, de Weidenbloembuurtvereniging en Lansingerland Samen Duurzaam werken vrijwillig en vol energie aan het verduurzamen van Lansingerland. Ook krijgen wij steeds vaker vragen van inwoners die willen weten wat 'de plannen' zijn voor hun wijk, om daar hun investeringen op aan te passen.

Huidige stand van zaken - per onderzoekswijk

Havenbuurt - Berkel en Rodenrijs

In de TVW benoemen we dat de relatief nieuwe woningen in deze wijk minimaal een basis-isolatie-niveau en zijn voldoende geschikt voor een individuele all-electric oplossing. Eerder informeerden wij u al over een concreet plan van initiatiefnemer Helena die werkt aan het uitrollen van een (grotendeels elektrisch) warmteconcept in deze buurt. Inspanningen van de initiatiefnemer hebben tot op heden nog niet geleid tot het realiseren van meerdere installaties in deze buurt volgens dit concept. Wij blijven in contact met Helena en volgen de ontwikkelingen op de voet. Wanneer we overgaan tot het opstellen van een Wijkuitvoeringsplan voor de Havenbuurt dan zullen we de kansrijkheid van deze én andere warmteconcepten voor de Havenbuurt verder onderzoeken.

Bleiswijk-Zuid

In Bleiswijk-Zuid zal in 2028-2030 in verschillende buurten een renovatie aan de buitenruimte en het riool plaatsvinden. Dit biedt een ruimtelijke kans om te combineren met werkzaamheden voor een andere warmtevoorziening. Ook biedt dit mogelijkheden om de koppeling te maken met andere opgaven, bijvoorbeeld op het gebied van klimaatadaptatie.

Wij zien mogelijkheden in de tijd om Bleiswijk-Zuid stap voor stap mee te nemen in de komende transitie. Dit betekent stimuleren om energiebesparende maatregelen te treffen, en via het uitvoeringsplan met bewoners onderzoeken wat een mogelijke warmtevoorziening kan worden.

De zuidzijde van Bleiswijk is in de TVW aangemerkt als onderzoekswijk vanwege de opgave om een aantal gasleidingen te vervangen.¹ Ook speelden werkzaamheden in de openbare ruimte en de mogelijke komst van Leiding over Oost een rol in keuze. Inmiddels zijn op dit gebied een aantal ontwikkelingen geweest. Zo is de deadline voor de gasvervangingsopgave door Stedin naar voren gehaald. Hierdoor is er niet langer sprake van een kans voor het gelijktijdig realiseren van een duurzame warmtevoorziening. Daarnaast vervalt de ontwikkeling van Leiding over Oost als concrete kans, waarbij we opmerken dat daarvoor in de plaats veel inspanningen worden verricht om de kansen van WarmtelinQ (voormalig Leiding door het Midden) te benutten voor onze gemeente.

Eilandenbuurt - Bergschenhoek

In deze wijk is reeds een warmtenet aanwezig, waarvoor de warmtebron moet worden vervangen door een fossielvrij alternatief. Deze opgave ligt primair bij de exploitant Eneco. Eneco wil de verduurzaming van de bron het liefst combineren met een uitbreiding van het bestaande warmtenet. Dit biedt vervolgens kansen voor het aansluiten van het bestaande warmtenet en een aantal aangrenzende buurten in Bergschenhoek centrum op de B3Hoek-leiding. De naastgelegen Beemdenbuurt en dorp Bergschenhoek staan in de Transitievisie Warmte ook aangegeven als potentiële warmtenet wijken. In lijn hiermee gaan we de mogelijkheid tot uitbreiding naar

¹ <https://www.stedin.net/over-stedin/werken-aan-een-betrouwbaar-net/grootschalige-gassanering-2009-2029>

naastgelegen buurten verder verkennen met Eneco. Tussentijdse uitkomsten van die verkenning bespreken we met voornoemde stakeholders.

Vervolgproces - twee sporen in de warmtetransitie

Er lopen twee sporen tegelijkertijd in de warmtetransitie. Het ene spoor loopt via beleidsontwikkeling waarin wij als gemeente met stakeholders samenwerken om vanuit de RES en TVW tot Wijkuitvoeringsplannen en aardgasvrije wijken te komen.

Naast het spoor van beleidsontwikkeling zijn onze inwoners en organisaties ook zelf bezig met hun eigen verduurzamingsstappen. Dit is een spoor van bottom-up bewonersinitiatieven en individuele verduurzamingsstappen. Dit laatste gebeurt op eigen initiatief en op hun eigen tempo, bijvoorbeeld via verbouwingen en renovaties. We vinden het mooi om te zien dat er in de samenleving zoveel bereidheid is om zelfstandig actie te ondernemen en stappen te zetten. Bewonersinitiatieven dragen namelijk veel bij aan bewustwording en het creëren van draagvlak.

Zowel beleidsontwikkeling als bottom-up initiatieven zijn nodig om de warmtetransitie te laten slagen.

Wij hebben vanuit het klimaatakkoord de regierol gekregen in het spoor van beleidsontwikkeling. Vanuit die verantwoordelijkheid zetten wij primair in op dit spoor. Onze inzet richt zich binnen dit spoor met name op beleidsontwikkeling via de Wijkuitvoeringsplannen. Dit is nodig om onze ambities waar te maken en komende jaren duidelijkheid te creëren voor de bewoners van de genoemde onderzoekswijken. Lokale initiatieven kunnen wij niet sturen maar wel stimuleren en faciliteren. Dit doen wij zo veel mogelijk.

Beleidsontwikkeling sturen wij wel aan maar kunnen wij niet alleen. Warmte gaat iedereen aan, want niemand wil in de kou zitten. Alle inwoners en stakeholders hebben hun eigen belang in de keuzes die te maken zijn voor de gekozen onderzoekswijken. En voor de ingrijpende beslissingen die de komende jaren gemaakt moeten worden, is breed draagvlak noodzakelijk. Daarom gaan wij verder samenwerken met onze belangrijkste stakeholders en vervolgens de inwoners van de genoemde onderzoekswijken.

Vervolgproces - haalbaar en betaalbaar

In de beleidsontwikkeling houden we nadrukkelijk aandacht voor het onderwerp woonlastenneutraliteit. In toenemende mate wordt er door experts en politici gediscussieerd over de haalbaarheid van woonlastenneutraliteit in de warmtetransitie. Een deel van de aandacht in de warmtetransitie in Nederland verschuift dan ook naar het “aardgasvrij ready” maken van de gebouwde omgeving. Dit betekent met name de inzet op spijtvrije maatregelen, zoals isolatie. Woningen met dit basisniveau isolatie zijn dan gereed om op een later moment over te kunnen stappen op een duurzaam alternatief. Maar ook kan gedacht worden aan maatregelen waarmee we de transitie stapsgewijs vormgeven, zoals bijvoorbeeld hybride warmtepompen. Duidelijkheid over of, en zo ja hoe de woonlastenneutraliteit gegarandeerd gaat worden is noodzakelijk voordat bewoners en partijen over gaan tot investeringsbeslissingen. We volgen de landelijke ontwikkelingen op de voet.

Vervolgproces - betrokkenheid stakeholders

Om te bouwen aan draagvlak bepalen we de vervolgstappen richting aardgasvrije wijken samen met een aantal maatschappelijke partners. Dit zijn onder andere woningcorporatie 3B wonen, energie-coöperatie Nieuwe Lansinger Stroom en netbeheerder Stedin.

Richting de vaststelling van een eerste Wijkuitvoeringsplan moet nog een hoop gebeuren. Zo moeten we de kansrijkheid van verschillende warmteopties nader onderzoeken en hierover in gesprek gaan met bewoners. Hoe we bewoners precies gaan betrekken, bepalen we eind 2021 tezamen met onze stakeholders. Ten aanzien van het Wijkuitvoeringsplan vinden we het van belang dat uw raad in staat wordt gesteld inhoudelijke input te leveren op het concept daarvan, voordat de definitieve versie ter besluitvorming wordt voorgelegd. Hiervoor zullen we een passende procedure opzetten, waar een beeldvormende avond onderdeel van uit zal maken.

Tussentijds zult u middels het Actualiteitenoverzicht Duurzaamheid op de hoogte houden van de ontwikkelingen op het dossier.

Wij vertrouwen erop u met deze brief afdoende te hebben geïnformeerd en beschouwen toezegging T2020-075 hiermee als afgedaan.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester